

Vybrané látky MKOL (stav: září 2015)

Nejvýznamnější znečištění Labe a přítoků v souladu s Nadregionálními strategiemi k dosažení environmentálních cílů, které jsou uvedeny v kap. 5.1, snížení významného látkového zatížení živinami a znečišťujícími látkami podle Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe 2015 rámcově charakterizují v současné době „Vybrané látky MKOL“. U těchto látek se doporučuje sledovat a vyhodnocovat dlouhodobé trendy snižování znečištění v uvedených maticích, podle toho, jak příslušné látky a matrice charakterizují znečištění v jednotlivých monitorovaných profilech. Jedná se o vzorky plavenin v uvedených frakcích a o celkové (nefiltrované, neodsazené) vzorky vody.

Seznam „Vybrané látky MKOL“ nastupuje na místo seznamu prioritních látek MKOL, které byly zpracovány v rámci Akčního programu MKOL a používány až do roku 2010. Charakter znečištění Labe se postupem doby změnil. Některé dříve významné látky ustupují do pozadí. Ze zpracování aspektů Rámcové směrnice o vodách (RSV) a Rámcové směrnice pro mořské prostředí vyplývají nové požadavky. To vedlo k aktualizaci a rozšíření seznamu látek a sledovaných matic.

Do seznamu „Vybrané látky MKOL“ jsou např. nově zařazeny látky z Koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty pro pozorování koncentrací v plaveninách. V podélném profilu Labe a jeho přítoků by měly být dlouhodobě sledovány také látky s výrazně prokazatelnými nálezy, které spadají do nevyčerpávajícího seznamu podle přílohy VIII RSV, avšak pro něž dosud nejsou stanoveny normy environmentální kvality. Dále bude pokračovat dlouhodobé sledování, např. živin a komplexotvorných látek.

Výsledky sledování „Vybraných látek MKOL“ mohou být využity k bilancování a sledování trendů. Jsou indikátorem změn znečištění v Labi. Za tímto účelem budou aktualizovány metody výpočtu látkových odnosů a stanoveny možnosti vyhodnocení pro posuzování trendů.

Látková třída	Vybraná látka	Plaveniny	Voda
Kovy a metaloidy	Rtuť (Hg) ²¹⁾	x (< 63 µm)	
	Kadmium (Cd) ⁶⁾	x (< 63 µm)	x (celkem)
	Olovo (Pb) ²⁰⁾	x (< 63 µm)	x (celkem)
	Zinek (Zn)	x (< 63 µm)	x (celkem)
	Měď (Cu)	x (< 63 µm)	x (celkem)
	Nikl (Ni) ²³⁾	x (< 63 µm)	x (celkem)
	Arsen (As)	x (< 63 µm)	x (celkem)
	Chrom (Cr)	x (< 63 µm)	
Netěkavé chlorované uhlovodíky	α-hexachlorcyklohexan (α-HCH) ¹⁸⁾	x (< 2 mm)	
	β-hexachlorcyklohexan (β-HCH) ¹⁸⁾	x (< 2 mm)	
	γ-hexachlorcyklohexan (γ-HCH) ¹⁸⁾	x (< 2 mm)	
	p,p' DDT ^{9b)}	x (< 2 mm)	
	p,p' DDE	x (< 2 mm)	
	p,p' DDD	x (< 2 mm)	
	PCB-28	x (< 2 mm)	
	PCB-52	x (< 2 mm)	
	PCB-101	x (< 2 mm)	

Látková třída	Vybraná látka	Plaveniny	Voda
	PCB-118	x (< 2 mm)	
	PCB-138	x (< 2 mm)	
	PCB-153	x (< 2 mm)	
	PCB-180	x (< 2 mm)	
	Pentachlorbenzen (PeCB) ²⁶⁾	x (< 2 mm)	
	Hexachlorbenzen (HCB) ¹⁶⁾	x (< 2 mm)	
PAU	Benzo(a)pyren (BaP) ²⁸⁾	x (< 2 mm)	x
	Anthracen ²⁾	x (< 2 mm)	
	Fluoranthen ¹⁵⁾	x (< 2 mm)	x
Organické sloučeniny cínu	Tributylcín (TBT-kation) ³⁰⁾	x (< 2 mm)	
	Dibutylcín	x (< 2 mm)	
Dioxiny / furany / PCB s dioxinovým efektem	Dioxiny / furany / PCB s dioxinovým efektem ³⁷⁾	x (< 2 mm)	
Všeobecný ukazatel kvality	Celkový organicky vázaný uhlík (TOC)		x
Živiny	Celkový dusík (N _{celk.})		x
	Celkový fosfor (P _{celk.})		x
Syntetické organické komplexotvorné látky	Kyselina ethylendiamintetraoctová (EDTA)		x
	Kyselina nitrilotrioctová (NTA)		x
Léčiva	Gabapentin		x
	Diclofenac		x
	Carbamazepin		x
	Ibuprofen		x
	Sulfamethoxazol		x
Rentgenové kontrastní látky	Iopamidol		x
	Iopromid		x
Přípravky na ochranu rostlin - metabolity	AMPA		x
	Metazachlor ESA		x

Poznámka:

x – relevantní matrice

číslo za vybranou látkou – číslo, pod kterým je látka uvedena ve Směrnici 2013/39/EU